

“วัฒนธรรมของการทำงาน”

ดร.สารสิน วีระผล

ดร.สารสิน วีระผล คือ หนึ่งในผู้บริหารระดับสูงของเครือเจริญ
โภคภัณฑ์ ปัจจุบันรับผิดชอบในตำแหน่ง รองกรรมการผู้จัดการ
ใหญ่บริหาร เครือเจริญโภคภัณฑ์

ข้อเตือนสติห้าประการ

- เล่าปี่ชี้ให้เห็นว่า ในชีวิตประจำวันของพนักงานในบริษัท มักจะต้องเผชิญกับ **“เรื่องจีประติว”** กล่าวคือ เรื่องหยุมหิม ซึ่งมีผลในทางลบ เปรียบเสมือนจุดดำจุดหนึ่งบนกระดาษสีขาว ที่สามารถส่งผลกระทบต่อในวงกว้างต่องานที่รับผิดชอบ และอาจนำไปสู่การถูกพิจารณาให้ออกจากงานได้
- เพื่อลดความเสี่ยงดังกล่าว เล่าปี่ได้เสนอข้อเตือนสติห้าประการให้นักศึกษาพิจารณาคือ:-
 - **1. อย่าพูดหรือฟังเรื่องไร้สาระระหว่างทำงาน** ซึ่งจะทำให้คนอื่นเข้าใจไปว่า ทั้งผู้พูดและผู้ฟังต่างว่างไม่มีงานทำ
 - **2. อย่าเกียจคร้าน** โดยต่อหน้าผู้บังคับบัญชาที่ทำเสมือนขยันหมั่นเพียร แต่ลับหลังกลับกลายเป็นคนละคน ซึ่งพฤติกรรมเช่นนี้ย่อมจะถูกจับได้ไม่ช้าก็เร็ว
 - **3. อย่านำเอาทรัพย์สินของบริษัทติดตัวกลับบ้านไป** ไม่ว่าสิ่งของนั้นจะใหญ่หรือเล็กเพียงใดก็ตาม การไม่ยกยอกสิ่งของเล็กน้อยเป็นการสร้างชื่อเสียงที่ดีให้แก่ตนเอง (ซึ่งจะได้รับการตอบแทนจากบริษัทอย่างสมเกียรติในที่สุด) และไม่เสี่ยงต่อการเสียชื่อเสียงหรือเกียรติประวัติของตน
 - **4. อย่าแต่งตัวแต่งกายนอกกรอบแบบ** การที่สุภาพสตรีแต่งกายรัดรูปเปิดเผยสัดส่วนเกินไป หรือสุภาพบุรุษไว้ผมยาว รวบผมม้า เท่ากับสร้างบรรยากาศที่ไม่เข้ากับสถานที่ทำงาน และทำลายเอกภาพของที่ทำงานด้วย
 - **5. อย่าใช้เวลาทำงานไปทำเรื่องส่วนตัว** เช่น ไปซื้อเสื้อผ้า เสริมสวย ตัดผม เป็นต้น
- เล่าปี่สรุปว่าไม่มีผู้บังคับบัญชาหรือเจ้าแก่คนไหนจะชอบเห็นพนักงานของตนละเมียดข้อเตือนสติทั้ง 5 ประการ ดังกล่าว พร้อมตอบท้ายว่า **“ไม่ว่าจะเป็นคนทั่วไปในเวลาที่สำคัญหรือคนสำคัญในยามปกติ ก็สามารถเลี่ยงการกระทำสิ่งไร้สาระ”**

เล่าปี กล่าวว่า พนักงานต้องตระหนักว่าแท้จริงแล้วทุกคนทำงานเพื่อตนเอง ห้ามมิใช่เพื่อเจ้าของหรือคนอื่นในบริษัท (แม้ว่างานที่ตนทำนั้น คนอื่นจะแบ่งปันหรือสั่งให้ทำก็ตาม) ฉะนั้นพนักงานทุกคนจึงต้องเตรียมอาวุธประจำตัวห้าชนิด ดังต่อไปนี้

- **1. กล้ารับผิดชอบ** พนักงานส่วนมากคิดแค่รับผิดชอบเฉพาะในสิ่งที่ถูกสั่งให้ปฏิบัติ โดยหารู้ไม่ว่า ทัศนคติดังกล่าวไม่ช่วยให้ตนได้รับการพิจารณาในตำแหน่งรับผิดชอบที่สูงขึ้น เล่าปีอธิบายเพิ่มเติมว่า “ความกล้าในการรับผิดชอบ” ไม่ใช่ “การรับผิดชอบที่ไร้สติ” แต่เป็นการเข้าใจเกี่ยวกับ “การรับผิดชอบต่อตัวเอง”
- **2. สามารถค้นพบความสุขในการทำงาน** ซึ่งเป็นเคล็ดลับที่มาจากประสบการณ์ในการทำงาน พนักงานต้องไม่ทำหน้าเศร้าหมองในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีผลทางลบต่อตนเองและเพื่อนร่วมงาน ทั้งนี้การเข้าใจความหมายของงานที่ได้รับมอบหมายจะช่วยทำให้รู้ซึ่งถึงความเหมาะสมของต่องานนั้นๆ ซึ่งจะนำไปสู่ความสุขได้
- **3. แม้งานที่ตนชอบทำอาจยากลำบาก** แต่ทัศนคติของต่องานนั้นจะช่วยการต่อสู้หรือเผชิญหน้ากับความยากดังกล่าว นี่ก็คือการพัฒนาทัศนคติที่สร้างสรรค์ เพื่อเผชิญหน้ากับการท้าทายต่างๆ ทัศนคติดังกล่าวจะนำไปสู่การเรียนรู้แนวทางการแก้ปัญหาและความไม่หวาดผวาต่อการท้าทายต่างๆ
- **4. สร้างจิตสำนึกแห่งเอกภาพที่เข้มแข็ง** เล่าปีได้ยกตัวอย่างการผนึกกำลังระหว่างตัวเขา กวนอู กับเตียวหุย ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญต่อความสำเร็จแห่งการสร้างอาณาจักรของตน
- **5. ปลุกฝังนิสัยการแสวงหาความรู้ตลอดชีวิต** เล่าปีเตือนสติผู้ฟังว่า บางบริษัทได้ออกคำเตือนถึงพนักงานว่า “หากไม่เปลี่ยนมุมมอง ก็ต้องเปลี่ยนคน” ดังนั้นในยุค โลกาภิวัตน์แห่งการแข่งขันที่รุนแรงยิ่งขึ้นนั้น “ตลาดสามารถทอดทิ้งบริษัทและบริษัทก็สามารถทอดทิ้งพนักงาน” ดังนั้นเพื่อผลประโยชน์ของตัวเอง พนักงานจึงต้องปรับปรุงเรียนรู้วิชาการใหม่อย่างต่อเนื่อง

การทำงานย่อมมีปัญหาและอุปสรรค โดยเฉพาะปัญหาเกี่ยวกับ “คน” ในแต่ละองค์กรก็มีคนมากมายหลายประเภท ดังนั้นเราจึงต้องมีวิธีการจัดการกับประเภทบุคคลปัญหาในที่ทำงาน

- ความสำเร็จในการทำงานยังต้องอาศัยมนุษยสัมพันธ์ที่ได้ผล เล่าปีได้ให้ตัวอย่างลักษณะการร่วมงานกับคนอื่นในสถานที่ทำงาน ที่อาจต้องเผชิญหน้ากับปัญหา ดังนี้
- **มีพวกที่ชอบซุบซิบนินทาใส่ความ** สร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น ในกรณีนี้ จะต้องพยายามปิดปาก ให้ความสำคัญความน่าเชื่อถือต่อคำพูดในหมู่เพื่อนร่วมงาน
- **มีพวกช่างบ่น** ชอบแสดงความไม่พอใจ ในสภาพการณ์เช่นนี้ พนักงานต้องปรับจิตใจของตนรับฟังคำบ่นบ้าง แต่พยายามอย่าทำตัวเป็นคนขี้บ่นสร้างความรำคาญให้กับคนอื่น
- **มีพวกชอบแสดงตนว่าเป็นผู้รู้** ทั้งๆที่ตนเองรู้เพียงผิวๆเผินๆ (พวก “น้ำส้มสายชูครึ่งขวด” (ปานผิงชู)) บุคคลเหล่านี้พยายามสร้างความประทับใจโดยแทรกตัวเองเข้าไปทุกเรื่อง วิธีแก้คือ พยายามหุบปากและใช้เวลาไปแสวงหาข้อเท็จจริงแทน การค้นพบความจริงโดยเอาเวลาจากการไปพูดแทรกที่อื่น จะทำให้เกิดการวางตัวที่ดีขึ้น บุคคลจำพวกนี้ต้องตระหนักว่าการไม่แสดงว่าตนรู้ (ทั้งๆ ที่ไม่รู้แท้จริง) ไม่ได้หมายความว่า จะสูญเสียความเคารพหรือความเชื่อถือไป
- **พวกที่เอาใจเบื้องบนแต่ดูถูกรังแกเบื้องล่าง** (พวก “ตบตุ่มม้า” (ไพอหม่าพี)) สุภายิตโบราณกล่าวไว้ว่า “คนจริงไม่เปิดโปงโฉมหน้าที่แท้จริง” ต้องหัดมองและปฏิบัติต่อเพื่อนร่วมงานในระดับเท่าเทียมกัน
- **พวก “นางสุนัขจิ้งจอก”** (หูลี่จิง) ซึ่งสถานที่ทำงานไม่ควรเป็นสถานที่แสดงมารยาตร์อ่อนแอเกิน